Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 96. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 22-го ТРАВНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 22, 1985 No. 96. VOL. XCII.

Порушили питання українсько-польської співпраці

Лондон (УІБ). — На запрошення прем'єр-міністра К. Сабата, д-р Ярослав Рудницький в товаристві голови УІБ Тетяни Носко-Оборонів склав візиту польському екзильному урядові в Лондоні, в часі якої порушено ряд справ українсько-польської співпраці, а зокрема участи українців у плянованому Світовому конгресі польської науки під патронатом президента Е. Рачинського.

Проф. Я. Рудницький рекомендував запросити як доповідача про українсько-польські взаємини Р. Зеленка з Лондону та гостей — ректора УВУ, проф. В. Янева з Мюнхену й директора УКУ проф. П. Цимбалістого з Лондону.

В імені УІБ Тетяна Носко-Оборонів передала найновіші числа „Бюлетеню УІБ" та запропонувала постійний обмін інформаціями між Лондоном і Філядельфією, на що одержала повну згоду.

Зустріч пройшла в дуже приязному дусі і поглибила дальшу українсько-польську співпрацю в дусі Урядової Декляраці з 1979 року.

СЕМІНАР ШКМ

Ню Йорк. — Школа Кобзарського Мистецтва влаштовує семінар вищої техніки гри на бандурі під керівництвом Віктора Мішалова в Ню Йорку. 30-го і 31-го травня, від 6:30—9:30 вечора -го червня — цілий день; 2-го червня, від 2-7-ої години вечора; 3-го, 4-го і 5-го червня, від 6:30 до 9:30 вечора. Оплата 35 долярів від особи; зголошуватись треба найдалі до 30-го травня на телефон: (718) 658-7449.

У ЛМКлюбі відбудеться Авторський Вечір Діми

Ню Йорк. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 24-го травня ц.р., о годині 7:30 вечора, тут у приміщенні цього клюбу, при 136 Друга авеню, відбудеться авторський Вечір відомої поетеси Діми, авторки збірок поезій — „Волошки", „Росяні зорі", „Мить", „Третій берег", „Зустріч років", „Осіннє мереживо". За Дімою теж ряд збірок віршів для дітей — „М'ячик-скачик", „Кіт-музика", оповідання для дітей — „Їжачок", п'єса „Шлях до свого дому" і „Пересаджені квіти" та нарис „День подорожі".

Діма

У програмі авторського Вечора Діми слово про поетесу та мистецьке читання творів у виконанні Олі Рудик-Шкафаровської, актора Степана Крижанівського і самої поетеси.

ВІДПУСТ В МАНАСТИРІ ГЛЕН КОВ

Ґлен Ков, Н. Й. — Відпуст при манастирі св. Йосафата в Ґлен Ков, Лонг Айленд, Н. Й. (Іст Біч драйв) відбудеться в неділю, 2-го червня ц.р. Починаючи від год. 8-ої вранці будуть правитись Богослужби, архиєрейська о год. 11-ій рано. О год. 2-ій — водосвяття, а о год. 3-ій — Молебень; сповіді від год 8-ої рано перед кожною Службою Божою. У справі автобусів слід звертатись до парафії.

Державний департамент нап'ятнував Москву

Дітройт (ПС ІСНО). — „Дякуємо за Ваш лист в справі Миколи Горбаля і Йосифа Зісельса, оборонців людських прав. Горбаля арештовано два дні перед його звільненням із попереднього п'ятилітнього ув'язнення, Зісельс також вже відбув трирічну кару. Арештовано їх під закидом очорнення Совєтського Союзу і антисовєтської пропаганди.

Уряд ЗСА є глибоко стурбований брутальністю совєтських властей відносно українських оборонців людських прав, це суперечить Гельсінкським угодам. Ми публічно нап'ятнували смерть ув'язнених діячів і ми виразно дали знати, що совєтські надужиття вплинуть погано на американсько-совєтські відносини.

На жаль, совєти твердять, що це є їхні внутрішні справи. Ми не можемо злегшити долі ув'язнених в прямий спосіб, але ми дальше будемо впливати, по нашій спроможності, в цьому напрямі".

Повищий текст — це скорочений переклад листа від Державного департаменту до сенатора К. Левіна; подібний лист одержав також сенатор Д. Ріґель.

Це листування в обороні Горбаля і Зісельса викликав Ярослав Стасик, член автомобільної юнії в Дітройті, Миш. Про зусилля Я. Стасика преса вже звітувала раніше, а останньо йому вдалося розбудити заінтересування П. Келлі, президента його юнійного відділу і О. Бібера, президента цілої юнії. Вони обидва написали листи до Черненка і до прокуратур УССР і СССР, з висловами стурбовання долею Зісельса і Горбаля, і із заввагами про порушення Декларації про Людські Права. Вони також спонукали мишиґенських сенаторів Левіна і Ріґеля порушити цю справу в Державному департаменті і на їхні листи прийшла наведена відповідь.

Я. Стасик є членом екзекутиви ІСНО. Багато інформацій про ув'язнення оборонців людських прав він дістає від Української Гельсінкської Групи через Надію Світличну.

Відбудеться друга весняна зустріч членів і прихильників Українського Музею

Ню Йорк (У.М.). — За ініціятивою подружжя Юліяна і Марії Бачинських відбудеться в неділю, 2-го червня ц.р., о год. 2-6 друга товариська зустріч членів і прихильників Українського Музею.

Місце зустрічі — надморський ресорт Спрінг Лейк Ню Джерзі, в готелі Ессекс-Сассекс. Даток — 40 дол. від особи (20 дол. від молоді до 21-го року), що включає вечерю й вино .До танців гратиме оркестра „Темпо". Ввесь дохід призначений на Будівельний фонд Українського Музею.

Під час зустрічі відбуватиметься виставка скульптури і кераміки Аки Перейми.

Зголошуватися можна телефонічно до бюра Музею на число (212) 228-0110 до 26-го травня.

Музей зможе замовити автобус, якщо буде досить осіб охочих їхати автобусом до Спрінг Лейку. Цінла квитка туди й назад 10 дол.

Українці взяли участь в Сахаровських слуханнях

Париж. — Як інформує тижневик „Українське Слово", в Лондоні впродовж двох днів у квітні ц.р. проходили п'яті з черги Сахаровські слухання. В них взяли участь представники правозахисних організацій, юристи, соціологи, політичні діячі, колишні совєтські політв'язні, літератори — разом понад 300 осіб.

Напередодні Сахаровських слухань відбулася пресконференція, на якій виступали деякі свідки, колишні совєтські політв'язні.

Надія Світлична розповіла журналістам про репресії в Україні, головно про переслідування членів Української Гельсінкської Групи. Україна, як сказала Світлична, стала для совєтського режиму наче полігоном для розробки методів переслідування, зокрема високих термінів ув'язнення, фальсифікації матеріялів, звинувачень в кримінальних злочинах, повторних термінів ув'язнення тощо.

Представниця кримських татар Сейтмуратова говорила про переслідування цього народу. Крім того виступав ряд інших політв'язнів, які насвітлювали сучасні методи переслідування в СССР.

Важливе місце на останніх сахаровських слуханнях займало національне питання в СССР. Публіцист, англійський громадянин українського походження Богдан Нагайло підкреслив, що провідною ідеєю в політиці русифікації є придушування національних мов. Ніна Строката зазначила, що УГГрупа в центрі уваги ставила національну проблему.

На Сахаровських слуханнях в Лондоні виступила також закордонна представниця Московської Гельсінкської Групи Людмила Алексеєва, як і редактор „Вістей з СССР" Кронід Любарський, а також десять інших колишніх совєтських політв'язнів. Вони розповіли про умови втримання в'язнів в совєтських тюрмах, про національні й релігійні пе-

(Закінчення на стор. 4)

У Ню Йорку відбулася цілоденна нарада Управи НТШ

Учасники наради НТША

Ню Йорк. — У суботу, 27-го квітня ц.р. Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці перевело цілоденне засідання своєї повної Управи, виповнене нарадами над звітами її членів, розглядом виданих в останньому році книжок і схваленням до друку нових видань, науковими доповідями, участю в американських і міжнародних наукових конференціях, фінансовим станом Т-ва, врешті різними адміністраційними справами. Наради мали строго діловий характер і проходили у стовідсотковій гармонійній атмосфері.

Приявними були мгр В. Володимир Рак, Роман Андрушків, д-р Степан Ворох, проф. Степан Горак, проф. Іван Головінський, ред. Антін Драган, проф. Василь Калинович, ред. Іван Кедрин, проф. Василь Ленцик, проф. Григор Лужницький, проф. Василь Маркусь, д-р Роман Осінчук, проф. Ярослав Падох, проф. Богдан Романенчук, проф. Леонід Рудницький, проф. Євген Федоренко.

Відкриваючи засідання голова НТШ д-р Я. Падох згадав в першу чергу покійних членів НТШ, що їх приявні вшанували стоячки. У звітному часі померли проф. Осип Андрушків, колишній голова НТШ; Юлія Лужницька — сестра проф. Г. Лужницького й мати проф. Леоніда Рудницького; інж. Омелян Богачевський; у далекому Едмонтоні — мгр Юрій Стефаник; довголітній співробітник канцелярії НТШ інж. Володимир Онишкевич; добродій Т-ва Іван Галавай, добродійка Т-ва Олена Джуль-Звичайна; інж Андрій Романюк; добродій Т-ва мгр Іван Костюк; видатний історик, студент Михайла Грушевського проф. Микола Андрусяк. Голова запропонував вислати ґратуляційного листа Патріярхові новоіменованому кардиналові Мирославові Івановi Любачівському та листа з висловами співчуття вдові по сл. п. Ю. Стефаникові й привіти з 85-річчям проф. Володимира Кубійовича.

Проф. В. Калинович відчитав — прийняті без застережень — протоколи з останніх засідань Президії Управи, після чого д-р Падох склав обширний звіт, схоплений на „битих" п'яти друкованих сторінках. Звітодавець в першу чергу торкнувся участи НТШ в уже переведених міжнародних і американських наукових конференціях, між ними АААСС, на якій відулася окрема українська сесія НТШ. Заплановану в минулому році міжнародну конференцію у честь Михайла Грушевського перенесено

(Закінчення на стор. 4)

Західня Німеччина підтримуватиме космічну зброю ЗСА

Бонн, Західня Німеччина. — Канцлер західньонімецького уряду Гельмут Коль під час зустічі з кореспонден тами в Штутгарті заявив, що його уряд у принципі підтримуватиме стратегічну оборонну ініціятиву президента З'єднаних Стейтів Америки Роналда Регена і співпрацюватиме над закінченням винаходу і продукції ненуклеарної космічної зброї, яка, одинока з дотеперішніх проєктів, не є призначена на змищування людей і міст, а радше подумана для оборони вільного світу проти евентуальної нуклеарної атаки СССР в майбутньому.

Штутґарт, столиця провінції Баден-віртенберґії, була місцем зустрічі Ради Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) на яку прибуло біля 200 парляментаристів із 16-ох країн. Канцлер Г.Коль і на цьому форумі з'ясував своє становище до СОІ і відмітив, що він свідомий того, що серед членських країн НАТО немає покищо однозгідної думки про цю завтрішню космічну зброю, але немає також ясної уяви, що собою представляє ця, до речі, найнебезпечніша у порівнянні з нуклеарними винаходами, зброя. Г. Коль дав до зрозуміння присутнім парляментаристам, що Західня Німеччина в жадному випадку не хоче знецінювати погляду на цю справу Франції, а особливо президента Міттерана, який, будучи в Бонні на конференції сімох індустріяльних держав, одинокий виступав гостро проти всякого додаткового озброєння, в тому числі проти американського винаходу і експериментів з космічною зброєю, яка, на його думку, вже внесла елемент непорозуміння між ЗСА і Совєтським Союзом, який домагається поставити цю справу у програму переговорів в Женеві проти виразного спротиву представників Америки.

Західня Німеччина, на думку Г. Коля, заки приступити повністю до проєкту, вишле до ЗСА свою студійну групу урядових спеціялістів, які представлять свою думку парляментарним комісіям і після цього уряд прийме конкретний плян співпраці на рівні повного партнерства.

Крім справи стратегічної ініціятиви парляментарна Рада НАТО закликає, у кінцевому комунікаті, до співпраці в ділянках політичній, військовій й економічній і координації економіки, зокрема Европи з Америкою.

На цьому форумі виступали також політики інших країн, між ними генеральний секретар НАТО лорд Керрінґтон, який наголошував важливість справи єдности між членськими державами, особливо тепер коли ведуться переговори в Женеві між ЗСА і СССР.

В СВІТІ

ІЗРАЇЛЬ МАБУТЬ погодиться на звільнення 1,000 палестинців у заміну за трьох ізраїльських військовиків захоплених в полон партизанськими відділами Палестинської Визвольної Організації під час ливанського конфлікту. Основна виміна відбудеться мабуть на ізраїльсько-сирійському кордоні, а також в Женеві у приміщені Об'єднаних Націй. Між звільненими палестинцями має знаходитись три араби засуджені в Ізраїлі за терроризм на досмертну тюрму.

У БОННСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ і серед західньонімецького суспільства розгорнулась тепер гостра виміна думок на тему з'єднання обидвох Німеччин в одну державу. Причиною до цієї бурхливої дискусії, і то на сторінках преси, була пропозиція лідерів соціял-демократичної партії, щоб скреслити з конституції Західньої Німеччини речення про об'єднання, яке, мовляв, „дразнить Совєтський Союз і уряд Східньої Німеччини". Очевидно речники цієї партії які ще недавно були при владі у федеральному уряді, не здають собі справи, яку велику шкоду може нанести таке потягнення для німецького народу, — кажуть політичні спостерігачі і німецькі прихильники об'єднання Німеччин. Канцлер Гельмут Коль категорично засудив і відмежувався від цієї заяви соціяліста Юргена Шмуде, який свого часу був заступником міністра юстиції, і засудив шкідливість подібних заяв.

СЕСТРА ІРАНСЬКОГО президента Алі Камені, яка недавно втекла до Іраку, заявила під час інтерв'ю, що лідери Ірану, включно з аятоллою Хомейні, „з одної сторони проповідують слово Боже, а з другої масово розстрілюють своїх громадян в ім'я Ісляму, що противиться законам Корану і нашій релігії", — заявила Бадрі Камені кореспондентові лондонської газети „Сандей Таймс".

В'ЄТНАМСЬКА ГРУПА НАГЛЯДУ за правами людини засудила поведінку теперішніх лідерів В'єтнаму за терор, переслідування інакомислячих, побудову цілої сітки концентраційних таборів і таборів примусової праці. Минулого місяця Ганой гучно відзначив 10-річчя перемоги комуністичного В'єтнаму „над силами американського імперіялізму і їх наймитами з півдня" з участю закордонних, в більшості комуністичних представників, запрошених кореспондентів тощо. Ганой, на взірець Совєтського Союзу, влаштував великі військові паради в більших містах країни, але промовчав, що в тюрмах, концтаборах і „психушках" перебуває без переслухання і суду понад пів мільйона в'єтнамців, кажуть речники в'єтнамської групи нагляду.

МОСКОВСЬКА ГАЗЕТА „Правда", орган ЦК КПСС, займаючи станвоище до подій у Філядельфії, перестрілки поліції з членами радикальної групи „Мув" у висліді чого згорів майже цілий квартал будинків і загинуло 11 осіб, пише, що, мовляв, „Філядельфія є ще одним доказом того, як в дійсності виглядають права людини в головній країні капіталізму". При тому „Правда" називає З'єднані Стейти Америки країною „занепалої моралі, яка розмахує і погрожує другим країнам нуклеарною зброєю". Як треба було сподіватися, засоби масової інформації СССР не подали, що це таке організація терористів „Мув" і які були її цілі.

НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ стало відомо, що Сирія є готова вмішатися до конфлікту між поодинокими фракціями в Ливані, якщо бої між ними будуть продовжуватись. Сирія, яка, очевидно, підтримує мусулманські групи і виступає гостро проти християн, вважає частину південної армії Ливану, яка в більшості складається з християн, „маріонеткою Ізраїля", і „слугами імперіялістичних держав". Що перебування Сирії на території Ливану є також імперіялізмом, в інформації не говориться, — кажуть політичні спостерігачі.

В. КЕЙСІ ПОПЕРЕДЖУЄ ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ СССР І КУБИ

Вашінгтон. — В газеті „Вашінгтон Таймс" опубліковано текст доповіді директора Сі-Ай-Ей Вілліяма Кейсі, з якою він виступив у суботу, 18-го травня, на засіданні Світової ради підприємців у Сан Антоніо, Тексас. До Світової ради підприємців входять керівники більшости великих корпорацій і компаній ЗСА.

У своєму виступі В. Кейсі сказав, що Совєтський Союз і Куба створили в західній півкулі укріплений пляцдарм, з допомогою якого вони мають намір знищити існуючі державні устрої країн цього району і встановити комуністичні режими. Мета цієї операції — захопити контролю над Панамським каналом і тим самим над шляхами, якими надходить нафта з Близького Сходу. СССР і Куба плянують також здійснити переворот в Мехіко. Це викличе величезну хвилю втікачів, яка затопить ЗСА і підірве їх економіку.

В цих далекосяжних плянах Совєтського Союзу велика роля відводиться марксистському режимові Нікараґуа. З цією метою СССР і Куба створили в Нікараґуа найсильнішу на всьому південноамериканському континенті армію і перетворили цю державу в центр терроризму і розповсюдження комуністичної ідеології.

„Совєтський Союз в своїй політиці тепер уже і на американському континенті активно використовує чотирьох вершників Апокаліпсису: голод, чуму, війну і смерть , — сказав В. Кейсі. Голод царить в країнах, якими керують марксистські режими в Африці. Чуму сіють комуністи в Афганістані, використовуючи там хемічну зброю. Війна бушує на трьох материках, і смерть збирає свій врожай всюди".

В. Кейсі твердить, що Нікараґуа перетворюється в такий же центр терроризму, яким став Бейрут на Близькому Сході.

„Ми маємо документи, — сказав директор Сі-Ай-Ей, — які доказують, що режим у Манаґуа вишколює і озброює тих, хто намагається повалити уряди в сусідніх країнах. Сандіністи підтримують сальвадорських комуністів, ґватемальських комуністів, лівих радикалів Коста-Ріки і намагаються збільшити кількість лівих радикалів у Гондурасі".

В доповіді сказано, що експерти Сі-Ай-Ей склали перелік із 46 пунктів, які відображають характерні етапи зміни державного ладу демократичної країни на шляху перетворення її в тоталітарну марксистсько-ленінську державу. На думку працівників Сі-Ай-Ей, з того часу, як сандіністи в 1979 році захопили владу в Нікараґуа, режим у цій країні зробив уже 33 кроки з тих 46 на шляху до того рівня тоталітаризму, який існує в СССР.

У доповіді наведено список цих показників тоталітаризму: однопартійна система, повна контроля уряду над засобами масової інформації, системою освіти, армією і економікою, контроля над релігією тощо.

В доповіді говориться, що з допомогою совєтського КҐБ в Нікараґуа створено управління державної безпеки, яке повністю контролює поведінку всіх громадян країни, а також Церкву і соціяльні інституції. В цьому управлінні є 400 працівників з Куби, 40 зі Східньої Німеччини, 20 болгарів і 70 співробітників совєтського КҐБ.

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИКИ РЕҐІОНАЛЬНОЇ плянувальної комісії міста Ню Йорк заявили, що майбутність міста виглядає дуже „чорно", якщо згадана комісія й інші урядові організації не почнуть серйозно плянувати на майбутнє. Згадана комісія твердить, що автомобільний рух з часом „задусить" це велике місто. Комісія ствердила, що кожночасні адміністрації Ню Йорку не підтримували плянів на довшу мету. Занедбано такі проблеми, як брак мешкальних будинків, знищення цілих кварталів міста без жадних зусиль знайти відповідну відповідь, щоб привернути Ню Йорк до давнішого стану. Деякі передмістя, як Джамайка, Квінс, Бруклин і інші, твердить згадана комісія, повинні отримати зниження податків і тим притягнути підприємства та власників мешкальних будинків. Це відтяжило б Мангеттен від автомобілевого руху і перенаселення.

ПРЕЗИДЕНТ ЕЛЬ САЛЬВАДОРУ Хозе Наполеон Дуарте повернувся 37 років після своєї градуації до Нотрдамського університету, щоб отримати там почесний ступень. Він при цій нагоді виголосив зворушуючу промову до 2,259 студентів, градуантів 1985 року, кажучи що його країна бореться не тільки з марксистськими партизанами, але також із вбогістю, соціяльною несправедливістю і порушенням прав людини. „Я успішно виконую у своїй країні ті завдання, які наш університет поклав на мене після виходу поза його мури", — заявив Дуарте під бурхливі оплески студентів.

АРХИЄПИСКОП ДЖАН О'КОННОР, голова Римо-Католицької Архидієцезії Ню Йорку, виїхав до Риму на тижневі церемонії у зв'язку з інсталяцією 28 нових кардиналів з різних частин світу. Після інсталяцій число всіх кардиналів зросте до 152, включно з дев'ятьма американськими кардиналами в активному стані і на пенсії. Між ними буде два нові кардинали з Америки, бо крім Архиєпископа О'Коннора буде теж між новими кардиналами другий американський кардинал, Архиєпископ Бернард Лов з Бостону. Між новими кардиналами на інсталяції буде теж Верховний Архиєпископ Мирослав Любачівський.

„НЮ ЙОРК СИТІ ТРИБЮН" з 20-го травня ц.р. повідомила, що в неділю, понад 100 українців відзначувало 40-ліття звільнення українських політичних в'язнів з нацистських концтаборів в Німеччині. Колишні в'язні, які відбували це відзначення в Домі Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку переповідали спомини з останніх днів їхнього визволення з „таборів смерти".

СТРАЙК ПІЛОТІВ комерційної лінії Юнайтед Ерлайнс", яка нормально має 1,550 летів денно, продовжується далі. В страйку бере участь 5,300 пілотів. Хоч представники летунської лінії та пілотської юнії переговорюють з федеральними посередниками, представники летунської лінії почали шукати нових пілотів на постійне затруднення. Причиною страйку є домагання пілотів за підвищення їхніх платень. Пересічно пілоти комерційних пасажирських літаків заробляють 90,000 дол. річно.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1986 РІК

Редакція „Свободи" вже почала підготову видання Альманаха УНСоюзу на 1986 рік. Матеріяли можна надсилати до 16-го червня 1985 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Невже присмерк Ґромика?

У звичайно добре поінформованому американському тижневому журналі „ЮС Нюз енд Ворлд Репорт" з дати 20-го травня 1985 року знаходимо таку цікаву замітку: „Дні тугого Ґромика мабуть остаточно пораховані.— інформують західні дипломати з Москви. Обсерватори передбачують, що новий кремлівський „бос" Ґорбачов зробить його жертвенним козлом за холодні відносини з Америкою, за клопоти в Афганістані, Польщі і деінде, на те, щоб з цієї причини поставити на керівний пост закордонної політики власного чоловіка".

Вістка цікава і логічна, тому й вірогідна. Ґорбачов належить до іншої, як Ґромико, молодшої ґенерації. Так само, як Ґромико тугий і зручний, має, очевидячки, амбіцію не бути тільки виконавцем волі Політбюра, але диктатором на зразок Сталіна. У своїй великій промові з нагоди капітуляції Німеччини в Другій світовій війні, він прославляв „ґеніяльного вождя" Сталіна і можна припускати, що робив це не з холодно передуманої тактики, а з щирого переконання. Народжений вже за большевицького режиму не знав і не знає іншого світу, як комуністичний і може йому імпонувати Сталін, як насправжній переємник і реалізатор ідеології Маркса-Леніна. Якщо він дійсно рішений позбутися 75-тилітнього Ґромика і за претекст подати актуальні труднощі большевицької імперії, що прийшли ніби з вини Ґромика, то він, Ґорбачов, матиме у цьому трохи правди: бо ніхто інший, як Ґромико був і далі є формальним репрезентантом тієї безскрупульної загарбницької закордонної політики СССР, яка від часу жовтневої революції в 1917 році змагає до знівечення у всьому світі західної демократії і настановлення на її місце „демократії" большевицького зразку.

І від того часу, за ввесь час існування большевицької системи правління з 14-тичленним Політбюром компартії СССР, як керівним тілом, ішла і йде на Кремлі закулісова гра між амбітними членами того Політбюра, щоб відсунути інших в тінь і самому вилізти наверх. Тому Ґорбачов, який швидко перестав грати первісну ролю янгола миру і який спершу це оглядався на Політбюро, не зважуючися зразу приймати чи відкидати запрошення від Реґена, що його передав йому віцепрезидент Буш на похороні Черненка, швидким темпом засереджував усю владу в своїх руках і за всією вірогідністю у найближчому часі позбудеться Ґромика. Сам Ґромико, мабуть, це відчуває, бо на таке вказує його поведінка в минулому тижні на його зустрічі у Відні з державним секретарем Шулцом. Він не поступався ні на крок від давнього непримирливого становища Москви, але й залишав легко відчинені двері для дальших розмов з ЗСА, не знаючи, чи Ґорбачов дійсно хоче „договоритися" з Америкою у Женевських переговорах про припинення перегонів у зброєнні, чи без уваги на становище Реґена далі підтримувати совєтську експансію на всіх континентах, особливо тепер у Центральній Америці, як протектор Нікараґуа.

По суті персональна зміна на становищі совєтського міністра закордонних справ не гратиме ролі. Бо в такій авторитарній системі і з такою провідною ціллю „уґроблення" вільного світу — кожний формальний керівник совєтської закордонної політики робитиме те саме, з різницями тільки у зовнішніх формах, у манерах, у персональній товарицькій кращій чи гіршій поведінці. Хрущов гатив черевиком по столі в ОН, Ґорбачов цього не робить, але політика така сама. Відхід Ґромика не став би початками нової ери в закордонній політиці СССР, тільки ще одним доказом закулісової гри між потентатами Кремлю.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Д-р Мирон Б. Куропась

ЧАС НА КОНТРОФЕНЗИВУ

Якщо був колинебудь сумнів про джерело теперішньої акції знеславлення українців у Північній Америці, стаття п.н. „Реґен і кулуари воєнних злочинів" в журналі „Вілледж Войс" з датою 14-го травня ц.р. цей сумнів розвіває. Вистачає тільки поглянути на поміщену знімку Джорджа Буша з Ярославом Стецьком. Звідкіля вона передрукована? З „Ню Таймс" в Москві.

Ворожо наставлені до комуністів українці у вільному світі завжди були якщо не безпосередньою небезпекою для Кремля, то, напевно, постійною „колькою в боці". Тому для українців усіх політичних переконань є очевидним, що КҐБ вирішило цю небезпеку знищити. Найкращим для цього знаряддям виявилися їхні „Активні заходи".

На підставі книжки Джана Баррона п.н. „КҐБ сьогодні: Таємна рука", те, що КҐБ розуміє під „Активними заходами", має лише одну ціль: фальшиве подавання дійсних фактів. Для цього вживається різного роду тактики — пише Баррон, — включно з відвертою і завуальованою пропаґандою, знеславлюванням, фальшивими інформаціями, фальшуванням документів і вживанням впливових аґентів, тобто тих, що виробляють публічну опінію, прихильну до совєтської інтерпретації дійсности.

. Аналізуючи без пристрасти теперішню кампанію „Активних заходів" КҐБ проти українців в Північній Америці, слід ствердити, що вони дуже добре виміренi часово, ефективні, хитрі і добре засекречені.

Вони добре обмірковані часово, бо припали на 40-річчя спільної побіди ЗСА і СССР над нацистською Німеччиною, в річницю якої підкреслюють (як наприклад „Вашінґтон Пост Меґезін" у своїй статті з 28-го квітня 1985 року п.н. „Виселім наших нацистів"), що це „є єдине завдання, в якому ми і совєтські чинники щиро і однаково зацікавлені". Далі читаємо у вищеназваній статті, що „висилення із ЗСА колишніх нацистських коляборантів до СССР оживить спогад про наше спільне минуле і може зміцнити надію на спільне майбутнє".

Протиукраїнська акція КҐБ припала в дуже слушний час, саме тоді, коли українська спільнота в ЗСА здобула свою найбільшу перемогу в Конґресі, де створилася окрема комісія для прослідження Великого голоду в Україні. Що кращого, як саме у такому часі старатися здискредитувати українців і підкинути американській опінії думку, що майже всі українські американці — це скриті нацисти, які тільки і стараються, щоб обмовити совєтських людей.

Акція КҐБ хитра також тому, що вона створює враження немов Совєтський Союз прихильний до жидів. Це нічого, що Сталін був колись найвірнішим союзником Гітлера. Це нічого, що жиди були і далі є переслідувані совєтами так само як українці. Все це не є важливе. Але важливим є те, що СССР, який ніколи не засудив ані однієї людини за злочини проти жидів, тепер є найбільшим прихильником жидівських інтересів.

Компанія КҐБ лукава тому, що вона пробує наставляти одних українців проти інших. Ось, наприклад, в книжці „Американська свастика" є атака на ОДВУ, організацію, яка ідеологічно сполучена із ОУН (м). Це настановляє деяких із провідників ОУН (б) реаґувати на цю книжку зовсім байдуже. У недавній статті у „Вілледж Войс" автор атакує д-ра Лева Добрянського, УККА і ОУН (б). Це приводить до легковаження статті з боку частини членів ОУН (м). Виглядає, що стремління КҐБ поділити нас і перемогти мають успіх.

Кампанія КҐБ переконлива, тому, що вона використовує жидівські сантименти відносно голокосту і розпалює українофобські настрої в таких організаціях, як Світовий жидівський конґрес, який атакує УККА, Українську Лігу Проти Знеславлення, Українсько-Американське Товариство Правників тільки тому, що вони мають відвагу ставити під знак запиту докази КҐБ на судження американських горожан. Запевняючи, що він вже більше як рік студіює українські публікації, Світовий жидівський конґрес закидає нашій пресі, що вона відверто „антисемітська". Уважно перечитавши декілька цитат, наведених для доказу цього закиду, особливо в зв'язку з контекстом, у якому вони були написані, не знаходимо жадного обґрунтування такого образливого твердження.

Кампанія КҐБ переконлива, тому що вона базується на півправді. Заручившись співпрацею Центру для дослідження голокосту Сімона Візенталя в Лос Анджелесі (який постачив більшість „даних" для книги Чарлза Гиґема „Американська свастика" і який веде перед в кампанії наклепів у Канаді), КҐБ активно сприяє ідеї, що, мовляв, українські протисовєтські військові відділи в німецькій армії не мали жадної іншої цілі, ніж вбивати жидів. Проте, немає жадних підстав для такого твердження.

І, нарешті, кампанія ця ефективна, бо КҐБ добре відомо, що більшість американців не обізнані з апаратурою КҐБ, не кажучи вже про його „Активні заходи". Українці й інші, що вказали на КҐБ, як на джерело наклепницької кампанії, сприймаються як лунатики правого крила. Таке сприймання створює, очевидно, труднощі для україн-

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Володимир Баран

Концерт Капелі Бандуристів у Віндзорі

Традиція концертних поїздок Капелі Бандуристів перервана з уваги на смерть Григорія Китастого, відновляється цього року з дириґентом Володимиром Колесником.

Нічого дивного, що цю поїздку по Америці і Канаді, Капеля присвячує його світлій пам'яті. Григорій Китастий був і залишиться надовго життєдайним джерелом натхніння в їх праці, будучи пламенним правзором людини, що ціле своє життя присвятила вдержанню цієї єдиної поза межами України музичної одиниці як дириґент, мистецький керівник і щонайважливіше як композитор прекрасних творів для цього музичного ансамблю.

І тут треба особливо підкреслити що ця музична творчість, а не дириґування запевнить йому незаступиме місце в історії нашої музики. Щасливим збігом обставин була його співпраця з такою літературною потугою як Іван Багряний, і ця співпраця запевнила Капелі Бандуристів та іншим хорам твори, що з бігом часу стануть нашою клясикою. Не знаємо що твориться нового під сучасну пору в Україні. Виглядає що небагато, коли новий дириґент, професійний музик високого маштабу дуже добре обізнаний із сучасною музичною творчістю в краю, впровадив до репертуару теперішньої поїздки тільки дві нові речі.

Однак концерт, який відбувся 5-го травня у Віндзорі, Онт., мав в собі виразний подих свіжого. Сприяла йому довга перерва від останнього виступу та ряд пісень не часто співаних Капелею. Сприяв цьому також новий дириґент, який вже від першого виступу вмів надати капелі ціпке, гостре, здисципліноване обличчя. Коли пишемо „гостре", то це не значить, що немає в його інтерпретації пісень м'якости, зрозуміння настрою, ліризму. Це все є. Але як професійний музик він знає межі, коли почуття, байдуже які, мусять підпорядкуватись думці, щоб намірений образ не вийшов млявий, пливкий.

Темперамент дириґента поривав за собою співаків до могутнього фортіссімо, то знову до ніжного п'яна, залюбки зміняючи нагло ті голосові насилення.

Коли згадуємо моменти великого голосового насилення, то зрозуміло, що гра на бандурах стає нечутною. Звукову силу цього інструменту найкраще задемонстрував Віктор Мішалов у своєму сольовому виступі. Це безперечно інструмент ніжний і нам треба погодитися з цим, що коли інтерпретація пісні вимагає сили, голоси будуть доміную чі. В. Мішалов виявив віртуозну гру і зачатки композиційних здібностей. Його дальші солідні музичні студії розвинуть його талант. Як це часто буває в численному колективі, все заходять несподівані персональні зміни, що потягають за собою зміну програми, що, однак, для публіки невигідне.

Нову річ, яку ми почули це „Нічка" з опери „Перша весна" музика Г. Жуковського, із знаменитим сольо Я. Цісарука. Бас П. Пахолюк звучав маєстатично і чисто. П. Писаренко-це незаступимий ліричний тенор, В. Шевельов більш могутнішого забарвлення. Хотілося б вирізнити „Блажен муж", Старокиївський наспів, ар. А. Гнатишина. Цю композицію можна назвати співом янголів. Лише це прекрасне місце, де тенор співає „фістулкою", вийшло б краще, зміцнене числом голосів.

Капеля співала як капеля повинна співати. До цього зобов'язує довголітня традиція і її обов'язком є цю традицію дальше плекати. Дивлячись на реакцію численної публіки, можна ствердити, що вона цю традицію гідно продовжує. Немає сумніву що з новим дириґентом вона далі гідно служитиме українському мистецтву і його далі нестиме в широкий світ. Сподіваємося, що капеля здобуде нові успіхи, як теж треба вірити, що публіка не втратить нагоди почути її співу.

Іван Олексишин

ЗЕЛЕНО-СВЯТОЧНІ ЗВИЧАЇ В УКРАЇНІ

II

До більше відомих таких могил належали: на горі Маківка в Карпатах, на схилі горбовини Лисоня коло Бережан, у місцевості Вівся коло Підгаєць, в Семиківцях на Янівському й Личаківському цвинтарях, де кожного року на Зелені Свята по полудні відбувались багатолюдні Панахиди, щоби помолитись за душі тих, які життя своє віддали в обороні своєї батьківщини й українського народу.

Великі заслуги в усвідомлюванні нашого народу на нашій Батьківщині мали Читальні Т-ва „Просвіта", Руханково-пожарне Т-во „Луг", Т-во „Сокіл" і Т-во Молоді „Пласт", яке за його виховну діяльність під час т.зв. пацифікації польська адміністраційна влада розв'язала. Студенти високих шкіл мали свої товариства, в яких гартувалися сильні характерами одиниці, здібні життя своє віддати за кращу долю українського народу.

Уже два або три тижні перед Зеленими Святами наша молодь, при допомозі старших, досвідчених людей, впорядкували спільні й поодинокі могили, в яких були поховані вояки Українських Січових стрільців, вояків Української Галицької Армії з часу останніх визвольних змагань українського народу в 1917-1921 роках.

Впорядковування могил і садження квітів на них, багатолюдні походи на ці могили під час Зелених Свят, Панахиди й патріотичні проповіді непокоїли місцеву поліцію і повітову та воєвідську адміністраційні влади, тому вони старались різними способами утруднювати помолитись і віддати пошану тим, які життя своє віддали в обороні своєї батьківщини й за кращу долю свого народу. Дуже великі труднощі робила адміністраційна влада людям з дооколичних місцевостей зібраним коло могил Українських Січових Стрільців на горі Маківка, на схилах Лисоні, у Вівсі й в Семиківцях, де по відслуженні кількома священиками Панахид за душі спочилих воїнів один із священиків виголошував патріотичну проповідь, в якій заохочував присутніх до витривалости в змаганні за кращу долю українського народу. По проповіді зібрані люди звичайно співали кілька стрілецьких пісень, які лютили тайну поліцію, яка звичайно була між зібраними людьми. В тому часі починались арештування переважно нашої молоді, яка більше різко виявляла свої національні почування.

Такою поведінкою тайної поліції обурювались не тільки заарештовані, але також загал населення, тому мешканці поодиноких місцевостей звертались до своїх Громадських Рад, щоби вони своїм рішенням виділили невеликі площі в цій місцевості для висипання „символічної могили" й встановлення „пропам'ятного хреста" на цій могилі, які пригадували б мешканцям цієї місцевости й тим, які будуть переходити коло цієї могили про культ пошани до тих, які життя своє віддали за кращу долю свого народу. Тому, що українське населення в східній Галичині переважало чисельно інші народності, Громадські Ради ухвалювали виділення малих площ для сипання символічних могил і ставлення на них „пропам'ятних хрестів", за що дуже часто докоряла їм повітова адміністраційна влада.

Більше величаво відбувались відзначування пам'яті вояків українських армій, могили яких були на окремих військових цвинтарях.

У Тернополі похід на цвинтар під час Зелених Свят починався коло місцевої парохіяльної церкви. На переді походу несено церковний хрест і хоругви, за якими ішло кілька священиків, а за ними церковний хор, а відтак вісімками тернопільські міщани, молодь і прибулі люди з поблизьких сіл. По дорозі до цього походу долучувалось щораз більше людей, так, що під горою, на дорозі, він досягав приблизно 300 метрів. Порядок під час ходу старались вдержати „впорядчики", які ішли по боках і позаду походу. Коли похід зближався до цвинтарної брами його грізним оком вітали польські поліціянти, які разом з тайною поліцією, були розміщені в кількох місцях на цвинтарі.

Зблизившись до гробів українських вояків, учасники походу оточували воякцький цвинтар, священики підійшовши до високо висипаної могили, на якій був вкопаний великий дубовий хрест з написом „Борцям за волю України", починали відправляти Панахиду за душі тих, які в гробах на цьому вояцькому цвинтарі спочивають, в якій крім співаків хору брали участь в співі всі присутні люди. По панахиді один із священиків виголошував змістовну, патріотичну промову, яка підбадьорувала присутніх до витривалости в змаганні за кращу долю українського народу. По цій промові присутні співали кілька вояцьких пісень, які обурювали польську поліцію зосереджену в кількох місцях на міському цвинтарі; на зак-

(Закінчення на стор. 4)

„Хутір тварин" у перекладі І. Дибко

Джордж Орвелл. „Хутір тварин", переклад Ірини Дибко, передмова Романа Кухара, Балтимор, „Смолоскип", 1984, 98 стор.

Проминув 1984 рік, який через Орвелла мав спеціяльне забарвлення неприємних світових перемін. Та з датою того року появилася повість Дж. Орвелла, „Анімал Фарм" (1945) у другому українському перекладі.

Ірина Дибко зазначила, що її переклад є вільним. Це досить замітне не тільки у змінених чи доданих фразах, реченнях (наприклад, при самому кінці твору), у зміненому віці деяких героїв, але й у достатньому, напр., тлі для атмосфери — яка може виглядати досить мелодраматично — („темна ніч"). У деяких випадках

(Закінчення на стор. 4)

Перл Бак

ПАНІ СТОВНЕР І МОРЕ

(З англійської мови переклала Любов Коленська)

II.

— Так, — роздумувала пані Стовнер, — потиху ридаючи під довгим вдовиним вуалем, — він був справді людиною усіх цих прикмет. Але в цій хвилині вона хотіла, ох якже вона цього ... хотіла! — щоб він у цей останній день не розпочинав був їхньої постійної суперечки про море! Немає ради, вона як правдомовна жінка, мусить признати, що ця їхня суперечка тривала безустанно — однаково чи вона вибухала гострими словами чи лиш поміжи ними тліла... І хоча в той час, коли він засипував її фразами із журналів про море, вона навчилася мовчати, але й він теж ніби застигав у мовчанці, а це лиш поглиблювало їхнє непорозуміння. Сказати правду, коли він приносив із бібліотеки книжку про море або читав один із цих його журналів, то тієї ночі ніколи поміж ними не було кохання. Про це він не казав ні словечка, просто тому, що про неї він тоді не думав. Але й вона, пройнята до нього ворожістю, його не хотіла. — Хай там... Хай він собі тримає цей старий океан для себе, — вона бурмотіла до себе. У неї на голові інші справи: в кухні на підлозі порозсувалися плитки лінолеуму і їх, щоб хтось об них не спіткнувся і не зламав ногу, треба було наново склеїти; зовсім можливо, що це могло притрапитись їй, бож хто ж як не вона вічно кудись поспішала! І власне такі справи як ця.. або крани, з яких просочувалася вода... Та й сітку в кухонних дверях конечно треба було залатати — було літо і сюди влітали мухи. І саме того дня, коли він мав направити двері — його вмираючого привезли амбулянсом. Помер він на протязі однієї години, а сітка в дверях ще й досі не направлена.

* * *

— У землю... — знову почав заспівувати священик, — у землю сьогодні поховаємо нашого брата. Порох у порох...

І вона наново почала ридати. І лиш у цих хвилинах, коли вона думала про нього як ще про живого — її ридання затихало. Жалісливо плакали і дівчата, а по щоках молодого Стіва беззвучно збігали сльози. Немає сумніву — він справді був добрий батько. І завжди він ставав в обороні дітей.

— Еллен, не будь така строга до дітей, — звик він був казати.

— Хтось їх мусить навчити; — вона відповідала.

І тепер, коли вона почала над цим усім роздумувати — то він від неї відходив завжди після їхніх суперечок, занурюючись у книжки і журнали про море, що їх він уже перед тим читав із сотню разів. Або просто лиш сідав і вдивлявся у картини моря, що їх він залюбки збирав.

Спочатку він їй показував світлини:

— Еллен, лиш поглянь на це! — він казав.

— Бачу, — похмуро або просто неуважливо вона відповідала, а іноді — взагалі ... нічого, як звичайно, думаючи про щось інше. А їй нівроку було над чим роздумувати, бо кому як не їй самій приходилось було усе робити, навіть хоч би таке: розділювати гроші, що їх він заробляв. Він їй давав їх точно кожної п'ятниці, залишаючи собі на тиждень два доляри: на тютюн, стрижія, кухоль пива... й інше в тому роді. Він був добрим мужем, добрим постачальником.

Їй ніколи на думку не прийшло, що він помре перший: в його ж бо родині жили довго, довше як у її, і цим вона йому часто дорікала.

— Коли я вже умру і більш не житиму, тоді ти зможеш вибратися на побережжя свого старого океану, — вона йому раз сказала, коли була за щось лиха... Ах так — це було через оту сітку на фронтових дверях, де розкрутилися завіси, і двері, криво звисаючи, впускали до хати мухи, а вона не могла стерпіти в хаті мух. Його вдачі був притаманний нахил до впертости, це було так: він їй уступав, коли йшлося про море, натомість був впертий у малих речах, що їх вона просила його зробити. Властиво, то він від цього не відмовлявся, але збирався до роботи тоді, коли був у доброму настрої, або коли був до цього... готовий. І так цілими днями звисали ненаправлені двері. Одного разу, коли він пробував їй розповісти якусь історію, історію про море, вона на нього накинулася, а коли він на те не звернув ніякої уваги, вона зневажливо вигукнула:

—Я вважаю, що ти повинен одружитись із дурною дівчиною, в домі якої панував би вічний безлад, проте вона на кожний твій поклик воліклася б за тобою на старий океан.

І якже вона тобі здивувалась, коли він їй на те відповів:

-Може я це і зроблю! Може я це власне і зроблю!

Очевидно пізніше і йому і їй було прикро — і проминули довгі місяці, заки, забувшись, він знову їй щось сказав про море. А в дійсності, поступово, він перестав про це говорити, а вона вірила, що він й перестав про це думати. Коли він почав старітись і йому чимраз гірше дошкулював ревматизм — він більше і більше ставав від неї залежний. Вона лише крихітку була від нього молодша, але здоров'я і енергія її не покидали, а з тим, однак, припала їй пайка робити всю його попередню роботу: носити дрова, латати сітку, що вже зовсім розліталася, хоча властиво з тим усім зовсім добре міг справитись зручний у господарстві, молодий Стівен, але його... швидко могли покликати до В'єтнаму, а дівчата... дівчат чекає одруження.

* * *

Похорон пройшов швидко, хоча властиво для неї — не надто швидко — і всі разом — вона і діти — пішли додому. І коли кожне з них відійшло до своїх щоденних обов'язків — вдома запанувала велика пустка. Двоє дітей, дівчина і їхній молодший син — вмерли дуже давно, так що вони їй видавались уже нереальними істотами, та сьогодні вона думала про них так, як не думала вже про них роками. Їй тоді здавалось що вона ніколи цього не переживе, але в цьому їй допоміг Стів.

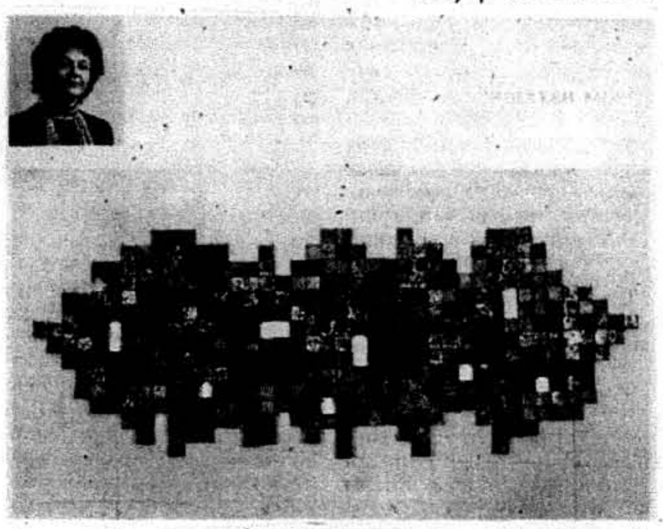
— Якби воно не було — жити нелегко, — він тоді сказав. — От глянь на це хоча б із такої точки зору: доля заощадила їм багато, бож на те, щоб втримати своє існування треба працювати день у день, ще й на добавок не знаючи навіщо.

(Продовження буде)

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ 31-ої КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА — ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 10 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ. ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Мистецьке зростання

О.Д. Кочман

Олександра Дяченко-Кочман, кераміка, 11½ x 4½, стіп, композиція Борровс, Інфомарт Центр, Даллас, Тексас.

Чикаго (Г.Г.). — В січні цього року в Деллас, Тексас, відкрився один з найбільших центрів Америки для комерційних підприємств компютерної технології під назвою Інфомарт Сентер.

Авдиторію фірми Борровс прикрашає велике керамічне пано 11½ на 4½ стопи, виконане мисткинею Олександрою Дяченко-Кочман з Чикаго.

Диплом магістра з образотворчого мистецтва О. Кочман отримала в Іллінойському університеті в Чикаго. Тепер викладає мистецтво в Розарі коледжі. Вона є членом Чикагської Ради мистецтва і Мистецької комісії Українського Інституту Модерного Мистецтва. Часто бере участь у виставках ширшого мистецького світу. Твори О. Кочман знаходяться в численних мистецьких збірках корпорацій, музеїв і приватних колекцій.

У п'ятницю, 24-го травня розпочнеться її наступна індивідуальна виставка в галерії Октагон, 2603 Шерідан Рд. в Еванстоні, Ілл., і триватиме до 7-го липня ц.р.

Українці...

(Закінчення зі стор. 1)

реслідування, проблеми еміграції з СССР, дезінформацію, перевірку кореспонденції, підслуховування КГБ телефонічних розмов.

Учасники Сахаровських слухань дійшли до висновку, що сучасне становище в СССР куди гірше, ніж десять років тому, там посилилися переслідування на всіх ділянках життя, і зокрема на національному та релігійному. Посилилось також заглушування західніх радіопередач.

Учасники Сахаровських слухань звернулися до західніх урядів із закликом вжити всіх заходів для звільнення Сахарових та політв'язнів.

Виїзд хору „Бурлака" до Европи

Багато праці, а ще більше хвилювань завдала „Бурлакам" заплянована двотижнева поїздка до Европи.

Виїжджаючи 13-го травня, хор побуває у Великобританії, Західній Німеччині та Австрії. У всіх цих країнах хор „Бурлака" з Бафало дасть низку концертів, візьме участь у святкуваннях 40-річчя створення Української Національної Армії, основою якої стала стрілецька дивізія „Галичина", та Панахидах на могилах поляглих воїнів дивізії.

До болю щемить серце, бо до землі української так близько, а відвідати її не доведеться.

Але пісню свою туди таки пішлемо.

Оце недавно появилася з нагоди відзначення 40-річчя боїв дивізії „Галичина" під Бродами нова платівка „За рідний край". Її присвячено „з любов'ю і пієтизмом ...тим воїнам..., що, захищаючи Рідну Землю із зброєю в руках, склали свої буйні голови на широких полях України".

Ця платівка доповнює вояцьку тематику попередньої, проте, щоб збагатити репертуар, додано кілька народних пісень.

До речі, у своєму загальному репертуарі хор „Бурлака" має, крім згаданих, також релігійні та навіть англійські пісні.

Згадану платівку можна набути в українських книгарнях.

Бе. М.

Патріярхальне Товариство в Денвері посилює працю

У неділю, 24-го березня ц.р., після Служби Божої у церковній залі відбулися загальні збори Патріярхального Товариства в Денвері, Кольорадо. Збори відкрив голова управи товариства Євген Василина і попросив отця пароха Степана Хміляра провести молитву.

Після вислухання звіту з діяльности та уділення абсолюторії уступаючій управі загальні збори вибрали нову управу в такому складі: Євген Василина — голова, Корнель Крупський — заступник голови, Олександер Лиско — секретар, Анна Ганчар — скарбник, Ярослав Ганчар — організаційний референт; Контрольна комісія: Любомир Колтунюк, Орест Колтунюк, Ярослав Стецюк; Товариський суд: Володимир Горчаківський, Данило Желем, Володимир Крушельницький.

Треба признати факт, що від початку свого існування Патріярхальне Товариство в Денвері проявляє дуже конструктивну діяльність та є ініціятором починів як релігійного, так і громадського характеру. Прислухавшись звітові з діяльности товариства за минулий рік, отець парох Степан Хміляр висловив признання такому добірному складові управи і членів товариства та побажав успіхів в черговому діловому році.

Нова управа товариства намітила плян праці на черговий діловий рік, який, між іншим, включає рішення збільшити число членів товариства. Як засіб приєднання нових членів послужить добровільний кольпортаж журналу „Патріярхат". Вирішено замовити певну і постійну кількість цього журналу, щоб кожен випуск його розпродувати парафіянам нашої церкви.

Думаємо, що поширення такої приктики більшим числом відділів Патріярхального Товариства по інших місцевостях, дасть позитивні наслідки, а в першу чергу, зміцнить наш єдиний журнал, який сповняє дуже важливу ролю в нашому змагу за формальне завершення помісности нашої Церкви та за остаточне визнання її патріярхального устрою, за що до кінця свого життя боровся наш перший і великий Патріярх Йосиф Сліпий.

У нашому змагу за ідеали Патріярха Йосифа журнал „Патріярхат" є найбільш необхідним інструментом. Ми не сміємо допустити до послаблення цього нашого єдиного органу, який так уміло захищає ідеї покійного Патріярха. Об'єднано ми спроможні зміцнити журнал „Патріярхат". В це непохитно вірить нова управа Патріярхального Товариства в Денвері і закликає управи усіх інших відділів Патріярхального Товариства в ЗСА та в інших країнах зміцнити допомогу журналові „Патріярхат".

Загальні збори закінчено спільною молитвою за успіх в праці товариства в черговому році діяльности.

К. Крупський

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що 19-го травня 1985 р. упокоївся в Бозі

бл. п.

СТЕПАН МАСЮК

уроджений 5-го січня 1900 р. в Яворові, Україна

ПАНАХИДА — у середу, 22-го травня 1985 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів у Філядельфії, Па. при Френклін і Бравн вул.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в четвер, 23-го травня 1985 р., о год. 9-ій ранку з церкви св. о. Миколая при 24-ій і Попляр вул., звідкіля Тлінні Останки Покійного будуть перевезені на український католицький цвинтар Св. Марії у Факс Чейсі.

Горем прибиті:
сестра — ОЛЕНА МАСЮК
брати — ВОЛОДИМИР, ВАСИЛЬ, МИРОН, ЯРОСЛАВ з родинами

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 6-го травня 1985 р., ненадійно, помер
на розрив серця, проживши 83 роки
наш Найдорожчий БРАТ

бл. п. дипл. інж.

РОМАН ІВАСИК

член Т-ва „Основа", учасник Визвольних Змагань, підхорунжий УГА та АУНР, в'язень табору полонених.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись 10-го травня 1985 р. в Кракові, Польща в співучасті численної Української Громади і Приятелів.

В глибокому смутку:
сестра — ЯРОСЛАВА ЛАШКЕВИЧ зі сином, Польща
брат — о. ОМЕЛЯН ІВАСИК з ріднею, Україна
сестра — ОЛЬГА РАКОВСЬКА з ріднею
сестра — МАРІЯ ГАЛІЙ з мужем ІВАНОМ і ріднею
та ближча і дальша Рідня в Україні, Польщі, Америці і Канаді

З невимовним жалем сповіщаємо,
що 13-го травня 1985 р. в Чикаґо, о год. 1:30 по полудні
упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУНЬО

св. п. протопресвітер

о. Федір Білецький

Горем оповиті:
паніматка — НІНА БІЛЕЦЬКА
сини:
АНАТОЛІЙ з дружиною САРОЮ і
ЯРОСЛАВ з дружиною ЛЯРИСОЮ
внуки:
НІНА
НАТАЛКА
ФЕДІР
ІННА
ЛІЗА
та дальша Родина в Америці і в Европі

ЕМІҐРАЦІЯ ЖИДІВ З СССР значно збільшилася в березні і квітні цього року. В квітні, наприклад як інформує газета „Дейлі Ньюз" у числі з 18-го травня, візи отримали 166 жидівських родин. Спостерігачі звертають увагу, що новий совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов не є в гострій опозиції до справи виїзду жидів за кордон.

Згадуємо в молитвах
наших Визначних Меценатів

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

ЗА МИР І ВІЧНУ РАДІСТЬ ДУШ

бл. п.

Олександра Решетухи

(+ 1-го квітня 1985 р.)

та

Стефанії Решетухи

(+ 4-го квітня 1985 р.)

ВИЗНАЧНИХ МЕЦЕНАТІВ ФКУ

у Бостоні, в УКЦеркві Царя Христа
31-го травня 1985 р., о год. 9-ій ранком

ВІЧНА ІМ ПАМ'ЯТЬ!
Головна Екзекутива і Членство
Фонду Катедр Українознавства

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 19-го травня 1985 р. відійшов від нас, несподівано,

бл. п.

ПЕТРО НИЧ

нар. 1921 р. в с. Полюхів Великий, Україна.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 22-го травня 1985 р., о год. 9:30 ранку з похоронного заведення П. Яреми до церкви св. Юра в Ню Йорку і на цвинтар Ґейт оф Гевен.

Залишені у глибокому смутку:
дружина — ІРЕНА
син — ОМЕЛЯН з дружиною ІРЕНОЮ
дочка — КАТРУСЯ
сестра в Україні з родиною
шваґрова — МАРІЙКА з мужем ОРЕСТОМ КЛОС з родиною
шваґер — ВОЛОДИМИР ЧАПРАН з дружиною МАРІЙКОЮ і родиною
дальша і ближча Родина в Україні і Польщі

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку повідомляємо
Родину, Приятелів і Знайомих,
що 14-го травня 1985 р. в автовім випадку
відійшла у Вічність на 47-му році життя
наша Найдорожча і Незабутня
ДРУЖИНА і МАМА

бл. п.

ЗЕНЯ Л. ШУСТ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 18-го травня 1985 р. з церкви Покрови Преч. Діви Марії, Солон, Огайо на український католицький цвинтар свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

У глибокому смутку:
муж — НЕСТОР
діти — РОКСОЛЯНА, НЕСТОР і АДРІЯНА
брат — ОРЕСТ ЛІНИНСЬКИЙ з родиною
ближча і дальша Родина в Америці, Україні і Чехо-Словаччині

У Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

на наступний рік у 120-ті роковини народин М. Грушевського. Плянується перевести ту конференцію спільними заходами передових наукових установ у двох сесіях — англомовній з участю американських і европейських учених в УНІГУ і україномовну в Ню Йорку. НТШ відіграло конструктивну ролю у влаштуванні протестаційної маніфестації у Вашінгтоні з нагоди 20-их роковин поставлення там пам'ятника Шевченкові. Переведено заходами НТШ, УВАН і УНІГУ вже п'ять річних Шевченкознавчих конференцій; всі дуже успішні, остання відбулася 20-го квітня ц.р. під проводом проф. Юрія Шевельова. Виголошені там і на попередніх конференціях доповіді будуть надруковані в окремому томі „Записок". Існувала дружня співпраця з трьома іншими крайовими НТШ — Канадським, Европейським і Австралійським. НТША субвенціонувало і буде це надалі робити — піврічник „Нешенелиті пейперс", що його редактором був проф. С. Горак, а тепер є проф. Орест Субтельний. Делегація НТШ взяла участь у похоронах Блаженнішого Патріярха Йосифа. У вересні ц.р. будемо вітати проф. В. Кубійовича з його 85-річчям, він прибуде тоді до Америки й Канади у справах енциклопедії.

З фінансових і господарських справ голова ствердив, що збірка фондів з нагоди 110-річчя існування НТШ пройшла дуже успішно. Заслужився у цій справі видатно д-р С. Ворох. Сам голова зробив подорож по західніх стейтах, де сполучено зустрічі з місцевими громадами і доповідями про НТШ із грошовою збіркою. Всі пожертви будуть докладно проголошені в окремому запланованому виданні в „Свободі". Деякі громадяни зробили завіщання в користь НТШ, з деякими такими завіщеннями сполучені правні турботи. При цій нагоді д-р Падох ще раз апелює до всіх українських людей в Америці і поза нею — робити за свого життя в адвокатів, у приявності бодай двох свідків, свої завіщання, бо раз-у-раз хтось несподівано відходить у вічність, злегковаживши собі цю справу, а його маєток опиняються у руках Совєтського Союзу. Деякі жертводавці, які зголосили свою щедру пожертву, її ще не склали; немає сумніву, що вони зроблять це. Деякі більші жертводавці висловили виразне бажання видати їх гроші на спеціяльні цілі; ці пожертви становлять окремі фонди. У новозакупленому домі треба ще перевести деякі доповнення, як вінду та переставлення огрівання і охолодження на газову систему. Заведено можливість реґулювати в домі температуру і вологість, що є важливе з уваги на бібліотеку і архіви. Частинну працю над впорядкуванням щораз більшої бібліотеки переводить фахова бібліотекарка мгр Світляна Луцьків-Андрушків.

Звіти з доручених їм ділянок праці склали заступники голови проф. В. Лев і проф. С.Горак. Цей останній зокрема згадав, що від 30-го жовтня до 4-го листопада ц.р. відбудеться у Вашінгтоні „Третій Світовий Конгрес совєтських і східньоевропейських студій", на якому НТШ заплянував міжнародну сесію з участю професорів університетів з Варшави, Єйлу, Гарварду, Вінніпегу. Сесія присвячена 1000-літтю Християнства в Україні. На 16-ій конвенції AAAC в Ню Йорку в листопаді м.р. відбулася приготована НТШ сесія п.н. „Форми української державности у XX сторіччі" з участю професорів С. Горака, Ігоря Каменецького, О. Субтельного, Тараса Гунчака, Олега Федишина і Володимира Стойка.

Голова Видавничої комісії, він же науковий секретар НТШ, проф. Л. Рудницький згадав про свою участь у різних репрезентаціях і розмовах. Назвав книжки НТШ, які вже появилися: два томи проф. Т. Гунчака „Україна і Польща в документах", заголовок якої є англійський, текст в українській і польській мовах. Вийшла нова реґіональна книга „Яворівська Земля" під редакцією проф. В. Лева і проф. Володимира Барагури. Вийшла книга проф. Крашенінікова „Київ Шевченкових часів" у прегарному альбомному форматі. В друку є „Історія української культури" проф. Мирослава Семчишина з Чикаго з передмовою проф. Г. Лужницького. Через Видавничу комісію перейшли вже такі твори з одобренням двома фаховими рецензентами дійсними членами НТШ: А. Андруховича „Студіюм Рутенум". Юрія Клена перший том творів, Р. Осінчука „Медичний факультет Тайного Українського Університету", Василя Вериги „Галицька соціялістична совєтська республіка" і І. Кедрина „У межах зацікавлення". У процесі оформлення є ще такі твори: В. Кармазина-Каковського „Бойківські церкви", збірник праць Шевченкознавчої конференції, збірник у пошану проф. В. Лева, збірник у 110-річчя НТШ, збірник у пошану покійного мистця Петра Андрусева. НТШ дало фірму на видання музичних творів свого дійсного члена покійного Антона Рудницького. „Послання" вийде альбомним форматом.

Фінансовий референт мгр В. Рак пред'явив свій звіт на 10-ти машинописних сторінках. Продаж за несподівану добру ціну старого будинку і продаж частини деревостану у посілості в Керґонксоні допоміг купити новий будинок і перевести в ньому основну перебудову, яка ще не зовсім закінчена. З уваги на різні актуальні цілі, на які наші люди жертвують тепер поважні суми, треба апелювати особливо до заможних і самітних українських патріотів, щоб робили записи на НТШ й жертвували для НТШ свої бібліотеки й архіви. Треба теж пожвавити збірку членських внесків та обов'язково направити апарат збуту існуючих і нових видань НТШ. Звітодавець представив теж бюджет на новий рік у висоті біля 160,000 дол., який проте буде ще ближче розглянений і вирішений на Президії.

Голова Історичо-Філософічної секції проф. В. Маркусь поінформував, що в названій секції є тепер 55 дійсних членів і 11 членів-кореспондентів з ЗСА, Канади, Европи й Австралії. Містоголова проф. Г. Лужницький і проф. І.Головінський звітували про свою участь у різних конференціях та про свої наукові і видавничі справи.

У дискусії забирали слово майже всі приявні. Рішено перевести Загальні збори НТШ осінню цього року, сполучивши з науковою конференцією. Обрано 5-членну Номінаційну комісію. Признано дві стипендії докторантам, що працюють у ділянці української проблематики. Заторкнено знову справу загального українознавчого наукового журналу та карпато-українських студій.

Проф. В. Калинович подав програму дальших наукових конференцій. Д-р С. Ворох заповів, що старається перевести ще зустрічі з громадою у Баффало, Сиракюзах, Рочестері й Олбані. Проф. Стойко наполягав, що треба окреме засідання присвятити справі наукової політики НТШ. Члени Пресової комісії звертали увагу на конечність, щоб члени НТШ писали до „Свободи" про свої наукові осяги. Потверджено рішення Президії видати комунікат із з'ясуванням справи англомовного видання „Історії Руси-України" М. Грушевського, довкола якої народилися міти, які дали поштовх до злобних напастей на НТШ. Передискутовано цю справу.

Також прийнято низку інших ухвал, а саме: щоб договоритися з проф. Юрієм Луцьким про переклад найкращої книжки про Тараса Шевченка Павла Зайцева п. н. „Життя Тараса Шевченка" на англійську мову та видати її з примітками та бібліографією; скласти даток в сумі 3,000 долярів Крайовому Комітетові для Тисячоліття Християнства в Україні з призначенням на влаштування загально-української наукової конференції та міжнародної конференції й видання наукових творів, зв'язаних з тисячоліттям; в серії Гарвардського Проєкту; допомогти у покритті коштів похоронів сл. п. проф. М. Андрусяка і інші. Окремо схвалено затвердити утворення автономічних фондів в НТШ д-ра Степана Котика-Степановича в початковій сумі 15,000 долярів з призначенням для збереження культу УСС та другого фонду ім. св. п. Архиєпископа Православної Церкви Іванюка й д-ра Миколи Шпитка в початковій сумі 10,000 долярів з призначенням на стипендії студентам православної теології в Бавнд Бруку.

В обідній порі, в часі перекуски, учасники засідання обмінювалися приватно своїми думками, причетними до наукового світу та зокрема НТШ.

Зелено-...

(Закінчення зі стор. 2)

лики поліції розійтись, молодь викрикувала різні протиурядові вислови, які спричинювали арештування багатьох молодих людей і переслухування їх на поліційних станицях, де їх дуже часто бито й накладано грошові адміністраційні кари.

У Львові вояків Української Галицької Армії, які згинули в обороні Львова, поховано на окремих ділянцях Янівського й Личаківського цвинтарях, тому спільні панахиди на тих цвинтарях відбувались під час двох днів Зелених Свят. Похід українців, мешканців Львова й поблизьких сіл на Янівський цвинтар був у неділю, який оформлювався коло Архикатедрального храму св. Юра, до якого пізніше прилучувались інші учасники, які чекали на похід в святоюрському й єзуїтському парках та разом ішли вулицею Третього травня в напрямі посоймового будинку, де приміщувалась частина Львівського університету, де похід завертав у напрямі Городецької вулиці, щоб по її переході увійти на Янівську вулицю. В тому місці часто починались заворушення між учасниками походу й поліцією, яка намагалась перервати похід під час переходу Городецької вулиці й, побиваючи учасників походу, арештувала тих, хто ставив спротив, переважно молодих людей, і забирала на переслухання на поліційну станицю при вулиці Яховича. По переході Городецької вулиці, похід повільно посувався вулицею Янівською в напрямі Янівського цвинтаря, на якому вже коло цвинтарної брами учасників походу грізним поглядом вітала польська поліція і кільканадцять тайних поліцаїв. Інші скупчення поліції і тайної поліції були розміщені в кількох місцях цвинтаря недалеко від вояцького цвинтаря. Коли похід зблизився до цвинтаря, де були поховані вояки Української Галицької Армії, учасники походу уставлялись по боках цвинтаря, а приявні священики починали відправляти Панахиду за душі тих, які своє життя віддали в обороні Львова перед наїзником. Після панахиди один із священиків виголошував змістовну, патріотичну проповідь про тих, що життя своє віддали за свою батьківщину і свій нарід. По проповіді й після відспівання кількох вояцьких пісень, на які дуже часто реаґувала поліція, арештуючи переважно молодих людей, учасники, сповнені надією на кращу долю українського народу, залишали цвинтар. Частіші арештування, переважно молоді, були коло гробів сл.п. Біласа й Данилишина, які були страчені за протидержавну діяльність.

На другий день Зелених Свят відбувалась панахида на вояцькому цвинтарі, частині великого Личаківського цвинтаря, а пізніше один зі священиків виголошував патріотичну проповідь про тих українських вояків, які, обороняючи Львів, життя своє віддали за кращу долю українського народу.

Тут треба згадати, що на цвинтарі в Тернополі є могила генерал-хорунжого Євгена Мишковського, організатора й шефа штабу Української Галицької Армії в 1918-1919 роках, пізніше шефа штабу Дійової Армії, який був ранений коло місцевости Чорний Острів на східньому Поділлі та перевезений до лічниці в Тернополі, де помер у 1920 році. У Львові на Янівському цвинтарі була могила генерал-чотаря Мирона Тарнавського, коменданта II галицького корпусу, а пізніше начального вождя Української Галицької Армії, який помер у Львові в 1938 році.

Ми, які залишили свою рідну землю, повинні вщеплювати любов нашої молоді до своєї батьківщини-України, а одною з добрих нагод є впливати, щоб наша молодь брала зорганізовано участь в зелено-святочних збірних панахидах біля символічного хреста на цвинтарях і брала собі до серця зміст проповідей, виголошуваних під час вшановування пам'яті тих, які своє життя віддали за батьківщину й кращу долю українського народу.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПАВЛО КРУПА, член УНС Відд. 481-го ім. Івана Франка в Карнеґі, Па., помер 1-го квітня 1985 року на 63-му році життя. Нар. 16-го жовтня 1921 року в Карнеґі. Членом УНС став 1939 р. Залишив у смутку сестер Марію і Анну, брата Івана, племінників і племінниць. Похорон відбувся 20-го квітня 1985 року на цвинтарі св. Тройці в Коллінс Тавншіп.

Вічна Йому Пам'ять!

Гелен Возняк, секр.

ВАСИЛЬ КУЧЕРЯВКА, член УНС Відд. 206-го Т-ва „Запорозька Січ" у Вунсокеті, Р. Ай., помер 18-го квітня 1985 року на 90-му році життя. Нар. 21-го лютого 1895 року в Україні. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дочку Розу, двоє внуків і двоє правнуків. Похорон відбувся 20-го квітня 1985 року на укр. прав. цвинтарі св. Михаїла в Блекстоні, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Л. Гардінк, секр.

ІВАН ШКУРКО, член УНС Відд. 291-го ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо, помер 8-го квітня 1985 року на 78-му році життя. Нар. 1906 року в Україні. Залишив у смутку дружину Ганну, доньок Ніну Панчак і Валентину Василик та сина Миколу, семеро внуків і одного правнука. Похорон відбувся на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Напора, секр.

МИХАЙЛО ПОПОВИЧ, член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й., помер 18-го квітня 1985 року на 91-му році життя. Нар. 26-го жовтня 1893 року в селі Кадобна — Калуш, Зах. Україна. Членом УНС став 1913 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Василя, дочок Катерину і Ольгу, 4-ох внуків, 9 правнуків і родину на рідних землях. Похорон відбувся 22-го квітня 1985 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Попович, секр.

ПАВЛО КВАСНИЦЯ, член УНС Відд. 422-го ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па., помер 20-го березня 1985 року на 81-му році життя. Нар 1904 року в Україні. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку приятелів і цілу церковну громаду св. Володимира у Філядельфії. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

ПЕТРІША ЛИН ПАПІНЧАК, член УНС Відд. 276-го ім. св. Миколая в Ембриджі, Па., померла 6-го квітня 1985 року на 24-му році життя. Нар. 1961 року в Секвілі, Па. Членом УНС стала 1977 року. Залишила у смутку батьків Михайла і Ольгу та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 8-го квітня 1985 року на цвинтарі Економі в Ембриджі, Па.

Вічна Її Пам'ять!

Степан Іваницький, секр.

МИХАЙЛО ЯНІЦЬКИЙ, член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й., помер 7-го квітня 1985 року на 88-му році життя. Нар. 9-го вересня 1898 року. Членом УНС став 1934 року. Залишив у смутку дружину Софію, двох синів Дмитра і Миколу, 6 внуків і дві невістки. Похорон відбувся 10-го квітня 1985 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Попович, секр.

Час на...

(Закінчення зі стор. 2)

ців у переконуванні загальної публіки.

З уваги на вищесказане, що може українська спільнота зробити для захисту своїх інтересів в Америці й Канаді?

Перш за все, ми мусимо бути певні, що всі ми розуміємо, хто є ворогом. Це — Совєтський Союз! Ним не є жидівське суспільство.

Подруге, настав час для відповідальних керівників всієї української спільноти зійтися і спільно запланувати ефективний контрнаступ. Наша громада не має нічого, за що могла б соромитися, тож перестаньмо захищатися. Проголосім мораторій в наших внутрішніх дрібничкових сварках і почнім оповідати американському суспільству нашу трагічну історію Другої світової війни, оповідати гідним довір'я, зворушливим і переконливим способом.

Потретє, ми мусимо продовжувати всі заходи для максимального тиску на Конґрес, щоб негайно розпочати переслухування в справі недоглядів Бюра спеціяльних інвестиґації (OCI). Не даймося залякати себе аґресивною тактикою Світового жидівського конґресу і непоінформованих любителів сенсаційних історій таких, як Джек Андерсон. Якщо OCI не має з чим критися, не тяжко буде добитися чесного і відкритого перегляду його діяльности. Ніяка державна аґенція не є понад перевіркою.

І, нарешті, ми мусимо підтримувати контакти з прихильними до нас організаціями, такими як наприклад, Американсько-жидівський комітет, щоб, коли б наші інтереси в цій справі і відрізнялись від їхніх, кожна сторона знала, чому ці інтереси різні. Ми можемо не погоджуватися без того, щоб попсувати відносини між нами, які забрало роки розвинути.

Наша спільнота загрожена. Не зважаючи на наші особисті політичні чи релігійні переконання, сучасні атаки КҐБ шкодять усім нам. Як ми зареаґуємо на цю дуже реальну загрозу, може вирішити нашу майбутність як життєздатного суспільства. Настав час з'єднати наші сили та наші засоби, і словами наших американських революційних предків проголосити: „Не ступайте по мені".

„Хутір..."

(Закінчення зі стор. 2)

ці зміни є на краще — головно коли таким способом більше концентрується думку з орвелівських довжелезних на більше сукупні речення перекладу.

Найбільше вільним є цей переклад у змінених прізвищах діючих постатей. Перекладач на початку книжки подала список цих змін. У багатьох випадках підбір надається до перекладу (Молі — Мілочка), Пінкі — Рожа). Та можна квестіонувати потребу зросійщувати прізвища, а головно заміну Наполеона Вісаріоновичем. Чи потрібно було аж так далеко йти? Чи потрібно аж так пояснювати все? Сатира чи алегорія є сильні своїм недомовленням. Коли всюди поставити крапку над і, то не тільки це ображало б навіть пересічно інтеліґентну людину — пересічного читача, але й послабило б аналогії, підкосивши також універсальність алегорії.

Коли теж у своїй передмові Роман Кухар пише, що „годилося б іще гостріше й наочніше висунути нестерпучу сутність огидливої дійсности..." (стор. 3) — то він теж саме таким підходом і добором слів недоцінює вартість твору. За такою логікою, як він подає, то навіть треба було б замінити героїв-тварин людьми? У своїй передмові до першого перекладу цього твору (під назвою „Колгосп тварин", переклад Івана Чернятинського, 1946 ?), Джордж Орвелл зазначив „не хочу писати коментаря до оповідання; коли воно само по собі незрозуміле, — то є це літературний неуспіх." (стор. 11). Дивлячись на другий переклад, „Хутір тварин", чи треба пригадувати чому добрі байки пережили тисячоліття?

У першому перекладі І. Чернятинський — Ігор Шевченко, не змінив прізвищ чи імен. Сама назва твору, з добором слова „Колгосп", влучно передавала все пояснення, що було потрібне. Коли мова першого перекладу не раз мала справді слова з колгоспним забарвленням, то переклад Ірини Дибко має менше того кольориту, є більше стриманий, наприклад: коли Шевченко передав „kicked off his boots" як „хвицнувши раз-другий, він скинув черевики", то Дибко спростила це до „скинув чобіт". Назагал, коли добір слів Дибко є не раз дещо більше сприємливий сьогодні ніж у перекладі Шевченка, то її синтакса є досить незручна й негладка.

Переклад літературних творів робиться не раз, головно коли є зміна у словнику чи підборі висловів іншої ґенерації читачів. Та перший переклад мав цей великий атут, що мав доданий вступ самого автора, вступ, якого не було в англомовному ориґіналі. Шкода, що цього не перевидано. Шкода також, що Ірина Дибко не переклала Орвелового „1984" — тому, що це таки клясик, та й тому, що цього твору ще не перекладено на українську мову. А варта б.

Лариса Онишкевич